Lietas arhīva Nr. C-1079-18/12
ECLI:LV:ZRT:2018:0320.C15169517.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2018. gada 20. martā

Zemgales rajona tiesa

tiesnese M. Griķe

rakstveida procesā

vienkāršotās procedūras lietā

Ozolnieku novada domes prasībā par naudas piedziņu pret /pers. A/ Civilprocesa likuma 30.[3] nodaļas kārtībā.

Aprakstošā daļa

2017. gada 16. jūnijā Jelgavas tiesā ierosināta civillieta prasītājas Ozolnieku novada domes maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret atbildētāju /pers. A/ Civilprocesa likuma 30.[3] nodaļas kārtībā, ar prasījumiem piedzīt no atbildētājas prasītājas labā parādu 573,78 euro par /pers. B/ uzturēšanās izdevumiem Ozolnieku novada pašvaldības Sociālās aprūpes centrā "Zemgale" (turpmāk - sociālās aprūpes centrs) un tiesas izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi.

Pamatojoties uz /pers. A/ (pēc laulības noslēgšanas uzvārds /Pers.A/) iesniegumu, 2015. gada 5. maijā noslēgta vienošanās starp sociālās aprūpes centru un /pers. A/ (pēc laulības noslēgšanas uzvārds /Pers.A/) kā maksātāju un /pers. B/ kā klienti par īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu un apmaksu klientiem. Kā arī pamatojoties uz /pers. A/ (pēc laulības noslēgšanas uzvārds /Pers.A/) iesniegumu, 2015. gada 30. septembrī starp sociālās aprūpes centru un /pers. A/ kā klientes apgādnieku, un /pers. B/ kā klienti noslēgts līgums Nr. 15-153 par ilgstošu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.

Atbildētāja apņēmās pilnā mērā nodrošināt samaksu par /pers. B/ sniegto pakalpojumu, kas ar Ozolnieku novada domes 2014. gada 9. decembra lēmumu Nr. 12 tika noteikta 15 euro dienā, bet ar 2015. gada 10. novembra lēmumu noteikta 16 euro dienā.

2016. gada 29. martā /pers. B/ mirusi.

Prasītāja Ozolnieku novada dome, ar tās iestādes sociālās aprūpes centra starpniecību, līguma darbības laikā līdz /pers. B/ nāves brīdim, pienācīgi nodrošināja viņas uzturēšanos sociālās aprūpes centrā.

Atbildētāja savas saistības pilnā apmērā nav izpildījusi. Uz 2016. gada 29. martu, kad /pers. B/ mirusi, parāds ir 973,78 euro.

2017. gada janvārī un februārī atbildētāja veikusi daļēju parāda samaksu 400 euro apmērā. Neveikto maksājumu apmērs, kuru samaksas termiņš bija 2016. gada 31. martā, ir 573,78 euro.

Līguma 3.6. punktā paredzēto līgumsodu par termiņā neapmaksātu rēķinu, prasītāja nav piemērojusi.

Prasību pamato ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 8. panta pirmo daļu un Civillikuma 1587. pantu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[21] un 250.[22] panta prasībām atbildētājai uz deklarētās dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikums, paskaidrojuma veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojuma iesniegšanai. Tiesas sūtījums saņemts atpakaļ tiesā ar pasta komersanta piezīmi, ka beidzies glabāšanas laiks.

Atbildētāja paskaidrojumus lietā nav sniegusi, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[21] panta otrajai daļai nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Ievērojot to, ka puses nelūdza lietas izskatīšanu tiesas sēdē un tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt sēdē, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmajai daļai, lieta izskatāma rakstveida procesā.

Sakarā ar tiesneses attaisnojošu prombūtni, lietas izskatīšana 2018. gada 13. februārī tika noņemta no izskatīšanas. Pusēm ir savlaicīgi paziņots par datumu, kad tiesas sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Motīvu daļa

Novērtējusi prasītājas iesniegtos rakstveida pierādījumus, ņemot vērā, ka atbildētāja pēc būtības nav sniegusi paskaidrojumus, nekādus pierādījumus tiesas vērtēšanai pušu sacīkstē nav nodevusi, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi, jo pierādīta ar iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem to kopumā (sk. Civilprocesa likuma 8., 9., 10., 92., 96., 97., 104. pantā).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 97. panta pirmajai daļai tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Prasītājas tiesības celt prasību izriet no Ozolnieku novada pašvaldības Sociālā aprūpes centra "Zemgale" nolikuma, kas apstiprināts ar Ozolnieku novada domes 2016. gada 13. septembra lēmumu Nr. 2, protokols Nr. 10 un, kas izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 73. panta pirmās daļas 1. punktu (lietas 48.-51. lapa), kā arī no Ozolnieku novada domes saistošajiem noteikumiem Nr. 27/2009 "Ozolnieku novada pašvaldības nolikums", kas izdoti pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 21. panta pirmās daļas 1. punktu, 24., 45. pantu (lietas 53.-60. lapa).

Atbildētājas/pers. A/ pienākums atlīdzināt prasītājai parādu izriet no 2015. gada 5. maija vienošanās, kas noslēgta starp sociālās aprūpes centru un

/pers. A/ kā maksātāju un /pers. B/ kā klienti par īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu un apmaksu klientiem (lietas 14.-17. lapa), kā arī no 2015. gada 30. septembra līguma Nr. 15-153 par ilgstošu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, kas noslēgts starp sociālās aprūpes centru un /pers. B/ kā klienti, un /pers. A/ kā klientes apgādnieku (lietas 10.-13. lapa).

Saskaņā ar 2015. gada 5. maija vienošanās 1.1. punktu sociālās aprūpes centrs apņēmās sniegt klientam nepieciešamos īslaicīgās sociālās un veselības aprūpes pakalpojumus, saskaņā ar noslēgto vienošanos. Savukārt 1.2. punkts noteica, ka maksātājs apņemas šajā vienošanās noteiktajā kārtībā un apmērā apmaksāt klientam sniegtos pakalpojumus, kas saskaņā ar 2.1. punktu ir 15,80 euro dienā. Saskaņā ar 4.1. punktu vienošanās bija spēkā līdz 2015. gada 4. jūnijam.

Saskaņā ar 2015. gada 30. septembra līgumu, kas tika noslēgts uz nenoteiktu laiku, par klientam sniegto pakalpojumu tika noteikta samaksa 15 euro dienā. Saskaņā ar Līguma 3.2. punktu klienta apgādnieks apņemas pilnā mērā nodrošināt samaksu, saskaņā ar Ozolnieku novada domes sagatavoto rēķinu 10 dienu laikā pēc rēķina saņemšanas. Līguma 6.1. punkts noteica klienta apgādnieka pienākumu pienācīgā kārtā un savlaicīgi norēķināties par klientam sniegto pakalpojumu.

Vienošanās un Līgums noslēgts pamatojoties uz atbildētājas 2015. gada 5. maija un 2015. gada 30. septembra iesniegumiem sociālās aprūpes centra direktorei, kuros lūgts uzņemt /pers. B/ sociālā aprūpes centrā pakalpojumu saņemšanai (lietas 20., 21., 44., 45. lapa).

Pie šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka katra no līgumslēdzējpusēm 2015. gada 5. maijā noslēdzot vienošanos un 2015. gada 30. septembrī parakstot līgumu, ir ieguvusi tiesības saskaņā ar Civillikuma 1590. pantu prasīt līguma izpildi.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja savas ar līgumu uzņemtās saistības pildījusi un sociālās aprūpes centra kliente /pers. B/ tika nodrošināta ar nepieciešamajiem sociālās aprūpes, veselības un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem atbilstoši pielīgtajam.

Atbildētāja pretējus pierādījumus lietā nav iesniegusi, iebildumus šajā jautājumā nav izteikusi.

No Ozolnieku novada dzimtsarakstu nodaļas izziņas (lietas 39. lapa) redzams, ka /pers. B/ 2016. gada 29. martā mirusi.

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 8. panta pirmā daļa noteic, ka klienta vai viņa apgādnieka pienākums ir samaksāt par saņemtajiem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

Lietā iesniegtie kontu apgrozījumu atšifrējumi pa pirmdokumentiem (lietas 18., 19., 33., 34., 35.., 36. lapa), parāda aprēķins (lietas 37. lapa) un noslēgtais līgums pierāda atbildētājas neveikto maksājumu parādu 573,78 euro apmērā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta piekto daļu tiesai nav pamata to apšaubīt. Arī atbildētāja parāda esamību neapstrīd, ko apliecina atbildētājas 2017. gada 16. janvāra iesniegums sociālās aprūpes centra direktorei, kurā lūdz atļaut parādu 973,78 euro samaksāt trīs mēnešu laikā (lietas 22., 46. lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1828. pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

2017. gada 22. februārī sociālās aprūpes centra direktore nosūtīja atbildētājai atgādinājumu par nesamaksāto parādu 773,58 euro apmērā, aicinot to nomaksāt un brīdinot par parāda piedziņu (lietas 23. lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1838. pantu to, ka samaksa veikta, jāpierada atbildētājam.

Civillikuma 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1511.pants nosaka, ka līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemamā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401. pants).

Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1425. pants nosaka, ka katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu, pat arī tad, ja tās priekšmets ir dalāms. Līguma tiesiskums nav apstrīdēts un tas kā tiesīgi noslēgts ir izpildāms.

Novērtējot minēto, tiesa secina, ka ir pierādīts, ka atbildētāja nav izpildījusi ar līgumu uzņemtās saistības, kas ir pamats parāda piedziņai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, prasītājas labā no atbildētājas jāpiedzen tiesas izdevumi, kas pierādīti ar maksājuma dokumentiem – valsts nodeva 86,07 euro un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5 euro, tātad kopā 91,07 euro.

Lietā faktiski taisītie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 2,17 euro (lietas 2. lapa), tātad starpība ar prasītājas samaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem (sk. Civilprocesa likuma 33., 39. panta pirmās daļas 5. punktu) ir 5 – 2,17 = 2,83 euro.

Tiesa vērtē, Civillikuma 1., 2., 3., 4., 5. panta principiem atbilstoši, ka tiesiskās paļāvības princips, tiesiskās noteiktības princips, kā arī taisnīguma princips norāda uz to, ka atbildētājai būtu jāatlīdzina visu prasītājas samaksāto summu, sekojošu apsvērumu dēļ.

Ceļot prasību, prasītāja samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumus 5 euro. Prasītāja pārmaksājusi kā izdevumus summu 2,83 euro, kuras atlīdzināšanu likums neparedz (sk. Civilprocesa likuma 37., 41. pantā). Taisnīguma prasības norāda uz to, ka, neapšaubāmi ar šo tiesvedību saistīti prasītājas mantas kā naudas līdzekļu pametums 2,83 euro apmērā. Tādēļ tiesa ar šo spriedumu, piemērojot principu, ka atbildētājai ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, atbilstoši Civillikuma 1587. panta noteikumiem, noteic pienākumu tos samaksāt prasītājai. Pretējā gadījumā, prasītājai ar šo tiesvedību tiktu nepamatoti radīti zaudējumi. Tā kā tie ir cēloniskā sakarā ar šo tiesvedību, pierādīts atbildētājas pienākums veikt norēķinu ar prasītāju, apmierinot prasību pilnīgi, citādu nolēmumu par to taisīt nav pamata.

Prasītāja ceļot prasību, Līguma 3.6. punktā paredzēto līgumsodu par termiņā neapmaksātu rēķinu nav aprēķinājusi, kā arī pie prasības celšanas nav lūgusi tai noteikt tiesības saņemt procentus par laiku līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5. panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru. Judikatūrā (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 14. februāra spriedums lietā Nr. SKC-75; 2009. gada 25. novembra lēmumā lietā Nr. SPC-111; 2013. gada 26. aprīļa spriedums lietā Nr. SKC-1106) pausts viedoklis, ka Civilprocesa likuma 195. pantam ir imperatīvs raksturs, līdz ar ko tiesām minētās normas izpratnē, apmierinot prasību par naudas summas piedziņu, ir pienākums, neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem, noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus.

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst par pamatotu noteikt prasītājai tiesības saņemt likumiskos procentus - 6% (seši procenti) gadā, jo to paredz Civilprocesa likuma 195. pants, kā arī likumisko procentu maksāšanas pienākumu un to apmēru nosaka Civillikuma 1756., 1759. un 1765. pants.

Tiesa atbildētājai nosaka 10 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, vērtējot prasības summu, tiesas izdevumus, samērojot to ar minimālo darba algu un iztikas minimumu personai Latvijas Republikā kā vispārzināmu faktu (sk. Civilprocesa likuma 96. panta pirmo daļu), lai personai netiktu liegti iztikas līdzekļi.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civillikuma 1., 4., 5., 1587. pantu, Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195. un 250.^{25} pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt pilnīgi Ozolnieku novada domes, reģistrācijas Nr. 90001623310, prasību par naudas piedziņu pret /pers. A/, personas kods /personas

kods/, Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas kārtībā, ar prasības summu 573,78 euro (pieci simti septiņdesmit trīs euro 78 centi).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Ozolnieku novada domei, reģistrācijas Nr. 90001623310, parādu 573,78 euro (pieci simti septiņdesmit trīs euro 78 centi) apmērā par /pers. B/ uzturēšanās izdevumiem Ozolnieku novada pašvaldības Sociālās aprūpes centrā "Zemgale" un tiesas izdevumus 91,07 euro (deviņdesmit viens eiro 7 centi), tos ieskaitot AS "Swedbank" kontā Nr. LV50HABA0551026355181.

Noteikt /Pers.A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās un pienākumu šajā termiņā nekavējoties Zemgales rajona tiesā (Dambja ielā 12, Jelgava, LV-3001 vai sūtot uz elektronisko pasta adresi zemgale@tiesas.lv) iesniegt pierādījumus par tā izpildi, izskaidrojot iespējamās procesuālās sekas, ja tas netiek izdarīts, tiek izdots izpildu raksts un nodots izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Noteikt Ozolnieku novada domei, reģistrācijas Nr. 90001623310, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no tiesas piespriestās, bet nepiedzītās parāda summas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no 2018. gada 20. marta, Zemgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā, ja pastāv Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktie apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamati.

Tiesnese M. Griķe